

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/38/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214203634
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2015:8214203634.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. Y., nar. XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom ÚPSvaR Bardejov, dieťa matky J. Š. C., nar. X.X.XXXX, bytom J. X, zastúpenej JUDr. Evou Hudákovou, advokátkou so sídlom Dlhý rad 17, Bardejov a otca I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. L. XX, J., o úpravu práv a povinností rodičov vo vzťahu k maloletému, takto

rozhodol:

Z v e r u j e maloletého P. Y., nar. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matke, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletého starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výchovu a výživu maloletému P. mesačnou sumou vo výške 50 Eur, počnúc od 1.5.2013 do 31.3.2015 a vo výške 85 Eur od 1.4.2015 do budúca, vždy do 25. dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám matky maloletého.

Otec je o p r á v n e n ý stýkať s maloletým P.:

- každý párny týždeň v kalendárnom mesiaci v stredu v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod., v sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu v čase od 13.00 hod. do 19.00 hod.,
- každý nepárny týždeň v kalendárnom mesiaci v utorok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., v štvrtok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a v piatok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod.. Otec si maloletého vyzdvihne v čase určenom pre začiatok styku s ním v mieste bydliska maloletého, kde ho po uplynutí doby pre styk s ním, vráti. Matka je povinná maloletého P. na styk s otcom riadne pripraviť.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletého sa návrhom, doručeným súdu dňa 29.4.2013, ktorému bola pridelená spisová značka 4P 28/2013 domáhal, aby súd upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému P. tak, že ho zverí do osobnej starostlivosti matke a upraví styk otca s maloletým neobmedzene. Na pojednávaní dňa 2.8.2013 otec navrhol, aby súd upravil jeho styk s maloletým na každú stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod, každú párnú sobotu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod a každú nepárnu nedeľu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., navrhol mesačné výživné vo výške 70 Eur. Súd maloletému ustanovil kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol zveriť maloletého matke, zaviazat' otca povinnosťou prispievať na výživu maloletému mesačne 150 Eur a styk maloletého s otcom upraviť na základe dohody rodičov. Matka maloletého súhlasila s návrhom otca až na to, že požadovala 80 Eur mesačne pre maloletého. Otec maloletého vzal v priebehu konania svoj návrh späť, s čím matka maloletého súhlasila, avšak vzniesla vzájomný návrh o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému P., na základe čoho tunajší súd uznesením č.k. 4P 28/2013 - 54 zo dňa 10.2.2014 konanie o návrhu otca na úpravu práv a povinností k

maloletému P. Y., nar. XX.X.XXXX zastavil, určil, že v zastavujúcej časti žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a vzájomný návrh matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému P. Y., nar. XX.X.XXXX vylúčil na samostatné konanie. Voči tomuto uzneseniu podal otec maloletého odvolanie, pričom odvolací súd uznesením č.k. 7CoP 8/2014 - 62 zo dňa 31.3.2014 odvolanie otca odmietol.

Vylúčenej veci bola pridelená spisová značka 4P 38/2014. V rámci tohto konania otec maloletého navrhol, aby súd zveril maloletého P. do jeho osobnej starostlivosti a určil matke výživné podľa úvahy súdu. Matka navrhla zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, určiť výživné od 1.5.2013 do budúca vo výške od 100 - 120 Eur mesačne a upraviť styk otca s maloletým každú stredu v kalendárnom týždni v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod., každý páry týždeň v pondelok od 15.00 hod. do 17.00 hod., v sobotu od 10.00 hod. do 19.00. hod., každý nepáry týždeň v utorok od 15.00 hod. do 17.00 hod., v nedeľu od 10.00 hod. do 19.00 hod..

Súd vo veci vydal dňa 18.8.2014 predbežné opatrenie, ktorým určil, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým P. každú stredu v kalendárnom týždni v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod., každý páry týždeň v kalendárnom mesiaci v pondelok od 15.00 hod. do 17.00 hod. a v sobotu v čase od 10.00 hod. do 14.00 hod., každý nepáry týždeň v kalendárnom mesiaci v utorok od 15.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 14.00 hod.. Otec si maloletého P. vyzdvihne v čase určenom pre začiatok styku v mieste bydliska maloletého, kde ho po uplynutí doby určenej pre stretávanie sa s maloletým vráti. Matka je povinná maloletého P. na stretávanie sa s otcom riadne pripraviť. V prevyšujúcom rozsahu návrh otca na vydanie predbežného opatrenia zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov predbežného opatrenia. Súd určil, že toto predbežné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému P. Y., nar. XX.X.XXXX, vedeného na Okresnom súde Bardejov pod spisovou značkou 4P 38/2014. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.9.2014.

Súd vykonal dokazovanie návrhom, vyjadreniami účastníkov, rodným listom maloletého P., správou kolízneho opatrovníka, spisom 4P 28/2013, lekáorskými správami o zdravotnom stave maloletého P., potvrdeniami o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch rodičov maloletého, ostatným spisovým materiálom.

Rodičia maloletého P. nie sú a ani neboli v minulosti manželmi, pričom nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletý žije v spoločnej domácnosti s matkou a jej rodičmi v rodinnom dome, okrem nich ešte dvaja mladší súrodenci matky maloletého. Matka je na materskej dovolenke a jej mesačný príjem predstavuje rodičovský príspevok vo výške 199,2 Eur a prídavky na dieťa vo výške 23,1 Eur. Otec jej prispieva mesačnou sumou na maloletého vo výške 50 Eur. V súvislosti s výchovou a výživou maloletého má mesačné výdavky vo výške 100 Eur na stravu, 20 Eur na plienky (pojednávanie dňa 20.1.2015), 50 Eur oblečenie, 20 Eur hygiena. Prispieva rodičom 50 Eur mesačne do domácnosti, čo jej však oni následne niekoľkokrát vrátia, 35 Eur mesačne potrebuje na pohonné hmoty. Kupuje mu špeciálne topánky kvôli zdravotnému stavu, tie stoja okolo 40 Eur. Finančne matke maloletého pomáhajú jej rodičia.

Maloletý P. sa narodil predčasne, v 26. gestačnom týždni s pôrodnou hmotnosťou 850 gramov, po pôrode bol okamžite prijatý na JVSN Perinatologického centra v Prešove, vyžadoval ventilačnú podporu, intenzívne monitorovanie vitálnych funkcií, sledovanie odbornými lekármi. V šiestom mesiaci života sa u neho rozvinula centrálna hypotonická a koordinačná porucha, matka s nám podľa lekáorských odporúčaní precvičuje niekoľkokrát denne reflexnú rehabilitáciu nevyhnutnú pre psychomotorický vývoj. Napreduje a podľa lekáorských správ, ktoré sú súčasťou tohto spisu medzi matkou a maloletým existuje veľmi silná citová väzba a pre maloletého je dôležitá pre nerušené napredovanie jeho vývinu. Nie je preto vhodné odlúčenie dieťaťa od matky počas stretávania sa s otcom pre možné zastavenie, či narušenie napredovania psychomotorického vývoja (lekáorska správa C.. Ď. zo dňa 20.9.2013, č.l. 27 spisu konania 4P 28/2013). Rovnako C.. Y. vo svojej správe z 15.1.2015 uviedla, že maloletý je bojzlivý a útočisko hľadá pri mame. Ona nevie posúdiť, ako bude reagovať maloletý ak bude spať v inom prostredí bez matky, ako kde bol zvyknutý spať doteraz, predpokladá, že v takom útlom veku a takto rizikové dieťa to bude ťažko znášať.

Otec maloletého bol zamestnaný na začiatku konania v spoločnosti Dopravná zdravotná služba s.r.o., následne s účinnosťou od 18.12.2014 je otec maloletého zamestnaný v spoločnosti Falck záchranná

a.s.. Otec mal čistý mesačný príjem vo výške postupne za mesiace 7/2012 - 11/2014 - 553,31 Eur, 527,9 Eur, 521,39 Eur, 534,7 Eur, 649,34 Eur, 594,02 Eur, 495,55 Eur, 540,5 Eur, 586,78 Eur, 540,02 Eur, 525,29 Eur, 528,8 Eur, 611,79 Eur , 507,02 eur, 513,01 eur, 531,32 Eur, 532,8 eur, 556,85 eur, 570,44 eur, 467,79 eur, 543,17 eur, 550,1 eur, 597,86 eur, 509,09 eur, 505,78 eur, 567,55 eur, 490,05 eur, 562,84 Eur, 481,14 eur. Jeho mesačné výdavky predstavujú 35 Eur telefón, 7 Eur internet, 30 - 40 Eur pohonné hmoty, 70 Eur strava, 30 - 40 Eur ošatenie a obuv, 20 Eur hygiena. Platí pôžičku vo výške 80 Eur. Vlastní osobné motorové vozidlo Škoda Fabia. Zároveň pracuje 4 hodiny týždenne v spoločnosti TIMBER JP s.r.o. ako taxikár a to od 21.11.2014 s odmenou vo výške 2,023 Eur/ hod. býva v 3 izbovom byte. Platí nájomné vo výške 211,79 Eur, býva v 3 - izbovom byte, spolu vynakladá mesačne za náklady spojené s bývaním sumu od 231,79 - 328,51 Eur.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd po vykonanom dokazovaní zveril maloletého do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa o neho od jeho narodenia osobne stará. V tomto veku je maloletý výrazne naviazaný na matku a jeho odňatie z jej starostlivosti by malo na maloletého výrazne negatívny vplyv a bolo by to priamo v rozpore so záujmom maloletého, čo je podložené nielen názorom súdu, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania, ale aj lekárskymi správami a názorom kolízneho opatrovníka, ktorý má skúsenosti s maloletými deťmi.

Konštatované zdravotné problémy maloletého sú existujúce, nepochybne stres matky, ktorý je spôsobený správaním sa otca maloletého k nej, môže mať vplyv na ich zhoršenie a prenášanie problémov o vzájomných rozporov medzi rodičmi nie je vhodné prenášať na maloletého a zaťažovať ho tým. Trestné oznámenie otca na matku, učené pri prvej možnej príležitosti, bezpochyby môže byť takouto skutočnosťou. Súd nemá žiadnu pochybnosť o tom, že matka sa dokáže o maloletého riadne postarať, pričom maloletý si vyžaduje špeciálnu starostlivosť, na ktorú je matka dlhodobo školená a usmerňovaná lekármi a inými odbornými pracovníkmi z oblasti pediatrie. Rovnako vzťah matky s iným mužom nie je otázkou, ktorú je súd oprávnený riešiť v tomto konaní a neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by na toto konanie mali vplyv. Súd v tomto zároveň poukazuje na to, že to bol otec maloletého, ktorý dobrovoľne ukončil vzťah s jeho matkou a ktorý sa ku nej v priebehu celého tohto konania správa

veľmi agresívne. Je však v tejto súvislosti potrebné matku maloletého poučiť, že dieťa má dvoch rodičov a ona musí rešpektovať práva otca na stretávanie sa s ich spoločným dieťaťom, pomáhať budovaniu vzťahu otca a syna, pričom pre maloletého je dôležité, aby bol tento vzťah čím pozitívnejší.

Súd zároveň upravil styk otca s maloletým tak, aby sa otec so synom stretávali aspoň 3 krát do týždňa, pričom však umožnil matke a otcovi tráviť vždy jeden celý víkend s maloletým, toho času v prípade otca iba cez deň, čo súd odôvodňuje lekárskymi správami, ako aj názorom kolízneho opatrovníka, ktorí zhodne neodporučili zatiaľ vzhľadom na vek a zdravotné problémy maloletého, aby ten strávil s otcom aj noc. V budúcnosti však, pokiaľ sa zmenia pomery, je možné upraviť styk otca s maloletým aj častejšie a iným spôsobom, než tomu odôvodňujú pomery na strane maloletého v súčasnosti. Súd neupravil styk otca s maloletým širšie a to napr. konkrétne cez Vianočné sviatky, Veľkú noc a podobne najmä z toho dôvodu, že z vykonaného dokazovania má za to, že otec vedome koná v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, pretože jeho správanie sa voči matke maloletého dieťaťa jej spôsobuje neprimeraný stres, čo sa bezpochyby musí prejavíť aj na maloletom, ktorý je s matkou v podstate neustále. Súd a ani kolízny opatrovník maloletého v zmysle jeho vyjadrenie v priebehu tohto konania nezistili také správanie sa matky, ktoré by odôvodňovali voči nej akýkoľvek postih (napr. formou poriadkových opatrení). Je potrebné si uvedomiť, že maloletý má vážne zdravotné problémy, už to, že žije, je v podstate veľkým úspechom a je potrebné s ním zaobchádzať so zvýšenou citlivosťou, čo otec zatiaľ nepreukázal. Otec maloletého podľa vlastného vyjadrenia na pojednávaní dňa 30.3.2015 uviedol, že k znemožneniu stretávania sa s maloletým došlo na základe toho, že mu matka oznámila, že maloletý je chorý a bolo to len niekoľkokrát. On to rešpektoval, pretože podľa vlastného vyjadrenia "nechcel nikde ťahať choré dieťa". Otec si teda sám odporuje, pretože predtým tvrdil a to nielen pred súdom (ale aj v rámci sťažností a podaní na ÚPSVaR, resp. na OOPZ Bardejov), že matka mu úmyselne znemožňuje styk so synom. Aj v prípade výletu maloletého do Švajčiarska, o ktorom bol matkou vopred informovaný a matka mu ponúkla inú alternatívu styku s maloletým namiesto uvedeného dátumu, otec na pojednávaní dňa 30.3.2015 uviedol, že "by jej aj súhlas dal, ale chcel by stráviť s maloletým celý víkend". Z tohto nepochybne vyplýva, že otec maloletého hneď pri prvej možnosti využíva akékoľvek prostriedky na to, aby postihol matku bez ohľadu na následky a na už deklarovanú skutočnosť, že maloletý vzhľadom na svoj zdravotný stav v súčasnosti potrebuje matku viac, než kohokoľvek iného. Navyše otec špekuluje a kalkuluje v otázkach stretávania sa so synom, je schopný použiť akékoľvek prostriedky na dosiahnutie svojho cieľa, pričom si je vedomý toho, že maloletý je intenzívne naviazaný na matku a potrebuje ju každý deň vo svojej prítomnosti, pokiaľ si to neuvedomí a nezmení svoje správanie, ohrozuje ním aj svoje dieťa a podľa názoru súdu, v tejto fáze života maloletého dieťaťa, s ohľadom na jeho zdravotný stav a skutočnosť, že má iba 3 roky, je súd toho názoru, že úprava styku otca so synom v zmysle výroku tohto rozsudku je dostatočná. V prípade zmeny podstatných okolností bude môže byť zmenené aj rozhodnutie v tejto časti.

Tým, že otec má upravený styk s maloletým na 3 dni v týždni, bude sa jeho právo na styk s maloletým realizovať aj počas Vianoc, Veľkonočných sviatkov a iných prázdnin, o ktorých je však v súčasnosti predčasné hovoriť, pretože maloletý ešte nenavštevuje školu.

Súd určil otcovi výživné za obdobie od 1.5.2013 do 31.3.2015 vo výške 50 Eur mesačne, ktoré otec pravidelne v takejto sume uhradil a aj za obdobie predchádzajúce vydaniu predbežného opatrenia. Ku dňu vydania súdneho rozhodnutia tak neexistuje žiadne dlžné výživné a to aj s prihliadnutím na zhodný prejav vôle oboch rodičov na pojednávaní dňa 18.12.2013, kedy obaja uviedli, že otec doteraz prispel maloletému 528 Eur, čo je pri určenom výživnom vo výške 50 Eur mesačne za obdobie 1.5.2013 - 31.12.2015 zaplatená suma, ktorá vylučuje akékoľvek dlžné výživné. Následne otec sumu 50 Eur prispieval pravidelne. Takéto výživné podľa názoru súdu odôvodňuje vek maloletého a primerané náklady na jeho výživu s prihliadnutím na skutočnosť, že výživu maloletého majú zabezpečovať obaja rodičia. S účinnosťou od 1.4.2015 však súd určil otcovi vyššie výživné pre maloletého a to 85 Eur mesačne, pretože maloletý je už vo veku 3 rokov, zvyšujú sa náklady na neho a túto sumu otec dokáže ušetriť. Súd od toho dátumu považuje primerané náklady spojené so starostlivosťou o maloletého na sumu okolo 150 Eur mesačne. Je nepochybne, že matka sa o dieťa celodenne stará a preto musí vyššiu mieru hmotnej zodpovednosti znášať otec. Preto súd určil mesačnú výšku výživného pre otca na sumu 85 Eur a pre matku na nižšiu sumu a to na 65 Eur. Nepochybne otec takúto sumu maloletému je schopný uhradiť, nielen na základe jeho príjmu, ktorý sa zvyšuje o odmenu za pracovnú činnosť vodiča taxislužby (o čom otec v priebehu konania tvrdil, že ju nevykonáva). Otec doteraz prispieval maloletému sumou 50 Eur mesačne. V priebehu konania tvrdil, že môže prispievať sumou 70 Eur mesačne. Rozdiel vo výške 15

Eur mesačne je možné získať nielen z nákladov otca na pohonné hmoty, bývanie (neprimerane vysoké náklady, keďže otec sám býva v 3 izbovom byte), telefón, pôžičku, ktoré žiadne nemôžu mať prednosť pre základnými životnými potrebami jeho dieťaťa. Navyše suma 85 Eur na 3 ročné dieťa so zdravotnými problémami nie je podľa názoru súdu nijako neprimeraná a otec maloletého je povinný zaobstaráť takúto sumu na uspokojenie základných potrieb jeho dieťaťa. Nebránia mu v tom žiadne objektívne skutočnosti, ako napr. zlý zdravotný stav. Naopak, jeho pracovná doba je flexibilná a umožňuje otcovi vykonávať aj inú zárobkovú činnosť.

Súd zamietol návrh otca na znalecké dokazovanie, pretože mal za to, že v tomto konaní je znalecké dokazovanie zbytočné a nehospodárne. Súd nemal žiadnu pochybnosť o potrebe zverenia maloletého matke, čo je podľa názoru súdu v najlepšom záujme maloletého.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.